

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ,
СРПСКО БИОЛОШКО ДРУШТВО

ТЕСТ ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА V РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ
Општинско такмичење, 17. 3. 2018. године

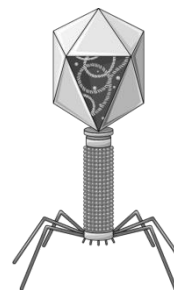
Шифра: _____

Заокружи број испред тачног одговора.

1. Шта од наведеног не утиче на транспирацију биљке?
- 1) влажност ваздуха
 - 2) струјање ваздуха
 - 3) плодност земљишта
 - 4) влажност земљишта
2. Ученик је извео оглед: цвет висибаве ставио је у посуду са водом обојеном у црвено прехранбеним бојама. Цвет висибаве се обојио у бледоцрвену боју. Шта ученик треба да напише у извештају о огледу?
- 1) Цвет висибаве се обојио због одсјаја црвене боје.
 - 2) Висибави је упила хранљиву супстанцу из боје и зато је променила боју.
 - 3) Боја је до цвета стигла кроз проводне снопиће који проводе воду.
 - 4) Боја је до цвета стигла кроз проводне снопиће који проводе хранљиву супстанцу.

3. Вирус приказан на слици је паразит на:

- 1) бактеријама.
- 2) животињама.
- 3) гљивама.
- 4) биљкама.

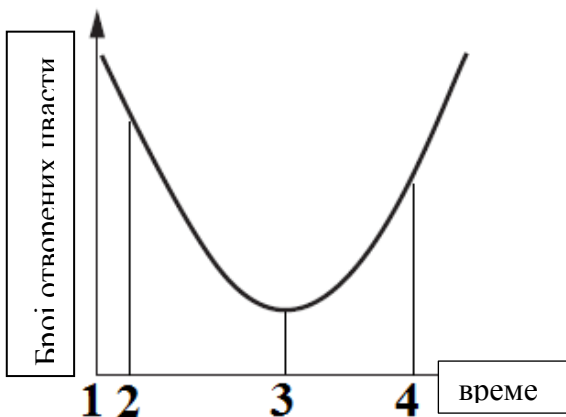

4. Биљке су природни филтери за пречишћавање ваздуха јер:

- 1) упијају воду.
- 2) упијају кисеоник.
- 3) користе угљен-диоксид.
- 4) користе минералне материје.

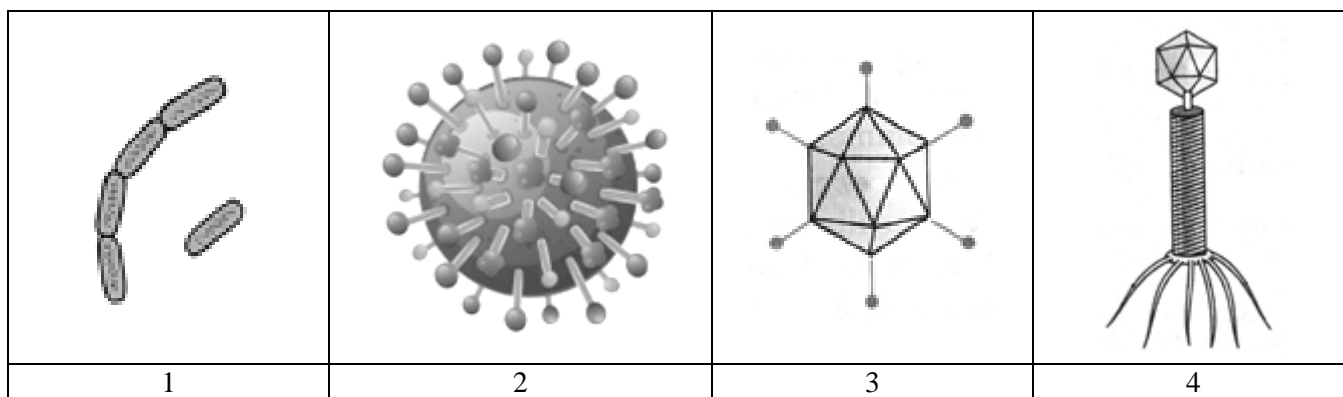
5. Ученици су, током преподневних сати (од 10 до 12), пребројавали отворене цвасти масличка. Резултате су представили графиком. У којем моменту је дошло до пролазног наоблачења?

- 1) 1
- 2) 2
- 3) 3
- 4) 4

Проучи задатак и одговори на захтеве.

6. Која слика приказује узрочника туберкулозе? Заокружи број испод слике.

7. Уписивањем броја испред исказа повежи га са особином живих бића коју описује.

1 - Дисање
2 - Смрт
3 - Раст
4 - Размножавање
5 - Старење

_____ - Процес који траје од рођења јединке, али се углавном везује за крај живота, када се већина животних функција успорава.

_____ - Способност живих бића да после сазревања и одрастања дају себи сличне потомке.

_____ - Размена гасова између организма и околине.

8. Повежи појмове тако што ћеш бројеве испред врста организама уписати у заграде одговарајуће групе којима ти организми припадају.

Помози кустосу природњачког музеја да после реновирања распореди препарате врста на одговарајуће полице којима ови организми припадају.

<u>Врста</u>	<u>Група</u>
1-салмонела	() – животиња
2-мухара	() – протиста
3-сеница	() – гљива
4-волвокс	() – биљака
5-маслачак	() – бактерија
6-ХИВ	

9. Повежи биолога са примером који илуструје његов предмет проучавања, тако што ћеш бројеве испред назива биолога уписати у кућицу испред примера.

1 - ботаничар	Размножавање бактерија у петри-посуди.
2 - зоолог	Прављење списка врста биљака (флору) неког подручја.
3 - микробиолог	Праћење кретања популације птица за време миграција.
4 - лекар	Присуство спора плесни у ваздуху.
5 - миколог	Процент гојазних и неухрањених у популацији деце.

10. Одреди да ли је организам аутотроф (А) или хетеротроф (Х) уписујући једно од ова два слова на линију поред сваког организма.

маслачак	_____	шаран	_____
шумски јеж	_____	зелена пупавка	_____
јадрански брачић	_____	љубичица	_____
кукуруз	_____	лисица	_____
јабука	_____	кишна глиста	_____

11. Заокружи Т уколико је исказ тачан, односно Н уколико је нетачан.

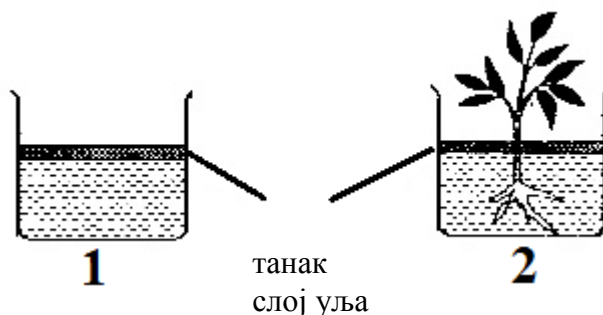
Неке бактерије се користе у производњи прехранбених производа.	Т	Н
Транспирација се обавља преко свих вегетативних органа.	Т	Н
Сви цветови имају круничне листове.	Т	Н
Пупољци дрвенастих биљака у условима умерене климе отварају се током лета.	Т	Н
Ризом трске плута у води.	Т	Н
Ћелије са хлоропластима налазе се само у листовима биљке.	Т	Н
Вишегодишње биљке могу бити зељасте.	Т	Н
Вирус је могуће уочити светлосним микроскопом.	Т	Н
Процес дисања биљака одвија се искључиво ноћу, док се дању само врши фотосинтеза.	Т	Н
Вируси су, као и друга жива бића, грађени из ћелија.	Т	Н

12. Повежи опис покрета са врстом биљке уписивањем броја на празну линију.

1. Увијање изданка.	_____	- лала
2. Отварање и затварање цвета/цвасти.	_____	- винова лоза
3. Опустање (склапање) листова.	_____	- мимоза (или багрем)
4. Увијање цветне дршке.	_____	- маслчак
	_____	- сунцокрет

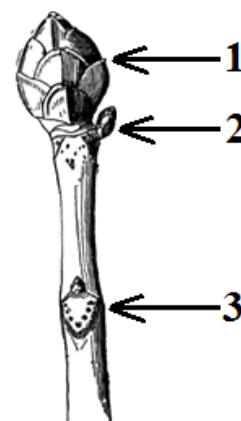
13. Ученик је изводио оглед, као што је приказано на слици. Следећих дана мерио је преосталу количину воде у посудама. Који резултат је добио на крају огледа?

- 1) У обе посуде ниво воде остао је исти.
- 2) У посуду 2 количина воде била је мања.
- 3) У обе посуде смањила се количина воде.
- 4) У посуду 1 смањила се количина воде.

14. Посматрај цртеж и на линију напиши којим бројем је означено следеће:

Ожиљак који остаје на стаблу после опадања листова у јесен - _____

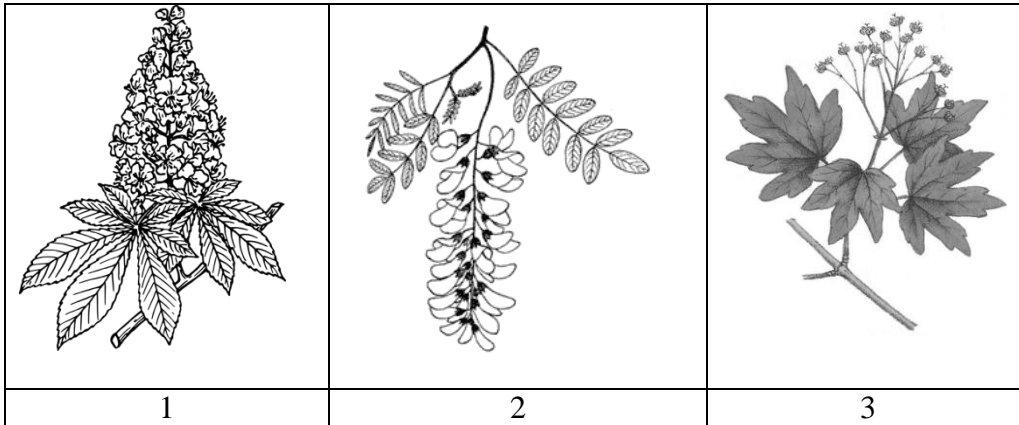

15. У табелу упиши знак + у поља испод назива биљке која има штитасте цвасти.

маслчак	зова	багрем	шаргарепа	винова лоза

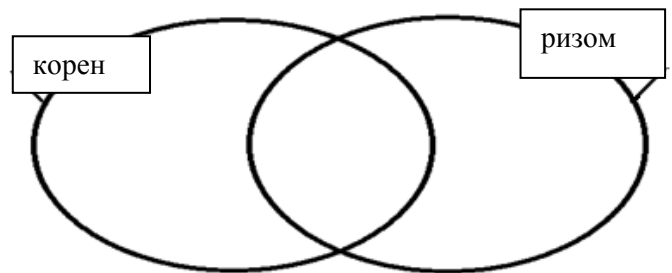
16. Заокружи број испод слике која одговара опису биљке.

Дрвенаста биљка пореклом из Северне Америке, у Европу је донета још давне 1601. године. Медоносни цветови скупљени су у гроздасте цвасти. листови су перасто сложени.

17. Упиши број на одговарајуће место у шеми.

- 1 – налази се у подлози
- 2 – упија воду и минералне супстанце из подлоге
- 3 – развија лисне пупољке
- 4 – има проводне снопиће
- 5 – може да складишти хранљиве супстанце

18. Заокружи број испред тачних одговора у оба захтева.

А. Који вегетативни орган инсективорне биљке мухоловке је преображен у клопку?

1. Корен

2. Стабло

3. Лист

Б. Код којих биљака се тај део (из претходног захтева) користи у људској исхрани:

1) кромпир

2) шаргарепа

3) рен

4) спанаћ

5) келераба

19. Беснило је тешка заразна болест од које најчешће оболевају пси, вукови, мачке и лисице. На човека беснило преноси бесна животиња уједом или лизањем. Неки од симптома болести су: раздражљивост, губитак сна, повраћање, главобоља, парализа (одузетост тела), и смрт.

А. Изазивач беснила је: 1) животиња; 2) бактерија; 3) вирус; 4) протиста

Б. Начин заштите од ове болести је: 1) антибиотик; 2) вакцина; 3) унос довољно воде; 4) тачно је под 1 и 3

20. У кућице упиши бројеве испред појмова тако да показују пут воде кроз биљку а на линијама поред напиши називе процеса.

1) стоме 2) корен 3) лисна нерватура 4) проводни снопићи стабла 5) хлоропласти 6) подлога

